भाग ५

श्री ४ को सरकार कानून तथा न्याय मन्त्रालयको सूचना

श्री ५ को सरकार, नेपाल र भारत सरकारबीच "राजविराजमा ग्रौद्योगिक क्षेत्र स्थापना गर्ने" सम्बन्धमा सम्पन्न भएको सम्झौता सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

> श्री ४ को सरकार, नेपाल र गणतन्त्र भारत सरकार बीच

> > राजविराज ग्रौद्योगिक क्षेत्र स्थापना गर्नको लागि भएको

> > > सम्झौता

प्रस्तावना

श्री १ को सरकार, नेपाल (यसपछि "श्री १ को सरकार" भनिएको) र गणतन्त्र भारत सरकार (यसपछि "भारत सरकार" भनिएको),

नेपालको स्राधिक विकासमा सहयोग गर्ने उद्देश्यले स्रापसमा सहयोग गर्ने स्रिभलाषा राख्दै, कृषि, फलफूल र वनको स्थानीय स्रोतहरूमा स्राधारित साना उद्योगहरूको विकासको लागि राजविराजमा एक स्रौद्योगिक क्षेत्रको स्थापना गर्न इच्छुक भएर; देहायबमोजिम गर्न सहमत भएका छन्:—

धारा-१

भारत सरकार श्री ५ को सरकारलाई राजविराजमा एक ग्रीद्योगिक क्षेत्र (यसपछि "ग्रायोजना" भनिएको) स्थापना गर्नको लागि सन् १६६० को ग्रिप्रिलसम्म उपयोग हुने गरी भा रू. १ करोड ५० लाख रूपैयाँको ग्राथिक सहायता रकम उपलब्ध गराउन मञ्जूर गर्दछ।

धारा – २

ग्रायोजनाका मुख्य विशेषताहरूमा निम्नबमोजिमका कुराहरू समावेश हुनेछन्। (क) करिव १५ हेक्टर क्षेत्रमा ३,००० वर्ग फिटको दश वटा भवनहरू निर्माण गर्नको साथै ८ वटा ग्रतिरिक्त भवनहरू निर्माण गर्न सक्ने व्यवस्था;

(29)

- (ख) बैङ्क, हुलाक, ग्रौषधालय (डिस्पेन्सरी), ६४,००० ग्यालन क्षमताको ग्रोभर-हेड पानी ट्याङ्क, दुई टचूबवेलहरू र ५०० के.भी. ए. क्षमताको पावर स्टेशन जस्ता सुविधाहरूको निर्माण;
- (ग) ६६०० वर्ग फिट क्षेत्रहरूमा साझा सुविधा केन्द्रहरूको लागि आवश्यक सिविल निर्माण कार्यको साथै श्राधारभृत सुविधाहरूको व्यवस्था;
- (घ) ग्रौजार कक्ष, लिखत सञ्चय सुविधा, पुस्तकालय र परीक्षण सुविधाहरू सिहतको साझा सुविधा केन्द्रमा दुवै पक्षबीच मञ्जूरी भएबमोजिम उपकरण र यन्त्रको ग्रापूर्ति;
- (ङ) प्राविधिक ज्ञान र तालीम प्रदान गर्ने ।

धारा -३

भारत सरकार यो सम्झौताका प्रावधान ग्रनुरूप ग्रायोजना कार्यान्वयन गर्न तोिकएको निकाय मार्फत र सोही उद्देश्य प्राप्तिका लागि ग्रावश्यक पर्ने रकम भारतीय मुद्रामा ग्रनुदानको रूपमा उपलब्ध गराउन मञ्जूर गर्दछ। यस सम्झौता ग्रन्तगंत उपलब्ध हुने ग्राथिक सहायता भन्सार, कर वा ग्रन्य कुनै प्रकारको महसूल तिने काममा उपयोग गरिने छैन।

, धारा -४

ग्रायोजनाको कार्यान्वयन र संचालनको स्थितिमा ल्याउने कार्य शीघ्रतासाथ गर्न दुवै सरकार प्रयत्नशील रहनेछन्। ग्रायोजनाको शीघ्रता तथा ग्राथिक कार्यान्वयन-लाई दृष्टिगत गरी श्री ५ को सरकारले देहायबमोजिम गर्न मञ्जूर गर्दछ;

- ४.०१ श्री ५ को सरकारले जित सक्दो चाँडो ग्रायोजनाको लागि ग्रावश्यक जग्गा तथा श्रवरोध विहीन बाटो लगायतका सहायक सुविधाहरू निःशुत्क उपलब्ध गराउने छ। ग्रायोजनाहरूको ग्रावश्यक काठपात रोयल्टो, वा ग्रन्य कुनै प्रकारको कर, दस्तूर नलगाई राजविराज निजक उपलब्ध गराइनेछ । ग्रायोजनाका लागि ग्रावश्यक पर्ने ग्रन्य निर्माण सामग्रीहरू जस्तै बालुवा, ढुङ्गा, चून ढुङ्गा ग्रावि ग्रायोजनास्थल निजक क्षेत्रमा रहेका उपयुक्त खानीबाट कुनै रोयल्टो, महसूल, कर तथा ग्रन्य कुनै प्रकारका दस्तूर बिना ल्याउन ग्रनुमित प्रदान गरिनेछ तर यस दकामा उल्लिखत श्री ५ को सरकारको दायित्व पारिस्थितक एवं वातावरणीय स्थित र ग्रावश्यकताहरूको ग्रधीनमा रही पूरा गरिनेछ ।
- ४.०२ म्रायोजनाको लागि म्रावश्यक पर्ने यन्त्र, सामग्रीहरू, उपकरणहरू तथा परिवहन गाडीहरू नेपाल वा भारतमा तत्काल उपलब्ध नभएमा बाहिरबाट खरिद

गर्नका लागि भारत सरकारले भारतीय रूपैयाँमा छुट्याएको रकममध्येबाट स्रावश्यक विदेशी विनिमय उपलब्ध गराउनेछ।

- ४.०३ उपधारा ४.०१ मा व्यवस्थित कुराहरूबाट उठेका कुनै दावी तथा विवादको समाधान गर्ने र क्षतिपूर्ति र भुक्तानी गर्ने समेत दायित्व श्री १ को सरकारको हुनेछ। भारत सरकारले उपलब्ध गराउने ग्राथिक सहयोगको रकममा त्यस्तो दावी तथा विवादको लागि भुक्तानी गरिने रकम समावेश हुनेछैन।
- ४.०४ श्री १ को सरकारले श्रायोजना कार्यान्वयनका लागि ग्रावश्यक पर्ने वस्तुहरू, मालसामानहरू, उपकरण, यन्त्र, परिवहन गाडीहरू इत्यादिका सम्बन्धमा देहायमा उल्लेख भएबमोजिमका सुविधाहरू प्रदान गर्नेछ:—
  - (क) शीघ्रातिशीघ्र नेपालिभव ल्याउन वा नेपालबाहिर लैजाने,
  - (ख) नेपालको सिमाना वा नेपालिभन्न वसार पसार गर्दा भन्सार, कर तथा ग्रन्य कुनै प्रकारको महसूल तथा वस्तूर छूट दिने। यो छूट ग्रायोजनाका ग्रिधकारीहरू वा निजका प्रतिनिधिहरू वा ठेकेदारहरूले ग्रायोजनाको लागि ग्रावश्यक वस्तु, मालसामान, उपकरण, यन्त्र ग्रादि वसार पसार गर्नका लागि भाडामा लिएका सवारीको सम्बन्धमा समेत लागू हुनेछ।
  - ४.०५ (क) ग्रायोजनाले नियुक्त गरेको गैर नेपाली नागरिक कर्मचारीले ग्रायोजना कार्यान्वयनमा कर्मचारीको हैसियतले गरेको सबै काम कारवाहीका सम्बन्धमा, लापरवाही वा जानी जानी गरेकोमा वाहेक, कानूनी कारवाहीबाट उन्मुक्ति पाउनेछन् र ग्रायोजनासम्बन्धी सबै कागज पत्र र लिखतहरू ग्रनितिकम्य हुनेछन् ।
    - (ख) श्री १ को सरकारले ग्रायोजनाद्वारा नियुक्त भारतीय नागरिक वा भारतीय फर्म तथा निजका प्रतिनिधि एवं ठेकेदारहरूलाई कुनै कर लगाउने छैन।
    - (ग) श्री १ को सरकारले ग्रायोजनाद्वारा नियुक्त सबै भारतीय कर्मचारीहरूको सवारी साधन लगायत घरायसी तथा व्यक्तिगत उपभोगको मालसामान समेतमा ईजाजत दस्तूर तथा भन्सार महसूल, कर, शुरक तथा ग्रन्य सबै प्रकारका दस्तूरहरूबाट छूट दिनेछ।

४.०६ श्री ५ को सरकारले श्रायोजनासंग सम्बन्धित सबै ठेवकाहरूमा ठेवका कर तिनं नपर्ने गरी छूट दिनेछ।

४.०७ ग्रायोजनाको काम गर्न भारतबाट ग्राएका ठेकेदारहरूलाई तिनीहरूले गर्नु पर्ने कामको लागि ग्रावश्यक पर्ने देखिएको जितसुकै भारतीय मुद्राको रकम ल्याउन छूट दिइनेछ। तर नेपालभित्र ग्रायोजनाको कार्यको लागि ती मुद्राहरूको

कारोवार गर्दा कानूनी मान्यता प्राप्त सटही काउन्टरहरूमा नेपाली मुद्रामा विनिमय गर्नुगर्नेछ। तिनीहरूसंग सिचत रहेको नेपाली मुद्रालाई नेपाल राष्ट्र बैङ्कद्वारा भारतीय मुद्रामा सटही गरी लैजाने ग्रनुमित दिइनेछ।

- ४.०८ श्री ५ को सरकारले ग्रायोजनाका ग्रधिकारीहरू र तिनीहरूका प्रतिनिधिहरू तथा ठेकेदारहरूलाई ग्रायोजनासम्बन्धी कार्यको कार्यान्वयन गर्न ग्रावश्यक पर्ने ईजाजत पत्रहरू, ग्रनुमित पत्र तथा यस्तै ग्रन्य ग्रधिकार पत्रहरू सकभर छिटो प्रदान गर्नेछ।
- ४.०६ श्री ५ को सरकारले श्रायोजनाका कर्मचारीहरूका साथै ठेकेदारहरू, तिनीहरूका परिवारहरू तथा व्यक्तिगत सरसामानहरू र मालसामान एवं उपकरणहरू श्रादिको पारवहन लगायत नेपालको विभिन्न निर्माणस्थलमा रहंदा श्रावश्यक सुरक्षाको प्रबन्ध गर्नेछ ।

धारा-५

भारत सरकारले निर्माण कार्य सिकयताका साथ शुरू गरेको मितिले ३ वर्षभित्र स्रायोजना पूरा गर्न भरमग्दूर प्रयास गर्नेछ। स्रायोजनाका विभिन्न चरणहरू पूरा भे सेवा योग्य भएपछि स्रायोजनालाई श्री ५ को सरकारले स्रापनो नियन्त्रणमा लिनेछ।

धारा-६

- ६.०१ म्रायोजनाका म्रधिकारोहरू वा तिनीहरूका ठेकेदारहरूलाई नेपालमा प्राप्त हुन नसक्ने हदसम्म भारतबाट दक्ष तथा म्रधं दक्ष श्रमिकहरू ल्याउन म्रनुमित दिइनेछ। म्रायोजनाको म्रावश्यकता पूरा गर्न म्रदक्ष श्रमिकहरू उपलब्ध गराउने व्यवस्था श्री ४ को सरकारले गर्नेछ।
- ६.०२ श्रमसम्बन्धी कुर्ने विवाद उठेको ग्रवस्थामा ग्रायोजनामा शान्तिपूर्ण श्रम सम्बन्ध कायम गर्न र ग्रायोजनाका कर्मचारी र सम्पत्तिको सुरक्षा गर्न श्री ५ को सरकारले ग्रायोजनाका कर्मचारीहरूलाई सबै प्रकारको सक्दो मद्दत र सहयोग गर्नेछ।

धारा-७

भारतीय राजदूतावास, काठमाडौंको ग्राथिक सहयोग शाखाले ग्रायोजनाको प्रशासन र ग्राथिक एवं भौतिक प्रगतिको ग्रनुगमन तथा श्री १ को सरकारसितको सम्पर्क कार्य गर्नुको साथै प्रत्येक तैमासिक ग्रविधिभित्र गरिएको खर्च एवं कार्य प्रगतिबारेमा श्री १ को सरकारलाई सूचना गर्नेछ। भारतीय राजदूतावास, काठमाडौंको प्रथम सिचव (ग्राथिक सहयोग एवं सहायता) ले बजेट, वित्तीय प्रतिवेदनहरू, खर्चका विवरणहरू इत्यादि तयार गर्नुको साथै ग्रायोजनाका सबै ग्राथिक, लेखा एवं लेखा परीक्षणसम्बन्धी विषयहरूको रेखदेख गर्नेछ।

- (b) Exemption from payment of all customs, duties, taxes, cesses and levies of any kind, whether at the border or on movement within Nepal. This exemption shall also apply in respect of vehicles hired by the Project authorities or their agents or contractors for movement of goods, materials equipments, machineries etc. for the Project.
- 4.05 (a) Expatriate personnel employed by the Project shall, except in the case of negligence or wilful act, be immune from legal process in respect of all acts performed by them in their official capacity in the execution of the Project and enjoy inviolability for all papers and documents relating to the Project;
  - (b) HMG/N shall not levy any tax on any Indian national or Indian firm employed by the Project and its agents and contractors; and
  - (c) HMG/N shall exempt from licensing fees and from payment of customs, duties, taxes, cesses and levies of any kind, goods for household and personal us, including means of transport for all Indian personnel employed by the Project.
- 4.06 HMG/N shall exempt from payment of contract tax on all contracts connected with the Project.
- 4.07 Contractors of the Project from India shall be free to import any amount of Indian currency that may be deemed necessary but shall convert it into Nepalese currency at legally recognised exchange counters for transactions inside Nepal for the execution of their work. They shall be allowed to repatriate their currency holdings which shall be converted into Indian currency by the Nepal Rastra Bank.
- 4.08 HMG/N Shall ensure expeditious grant of licences, permits and similar other authorisations necessary to enable the Project authorities and their agents and contractors to execute the work relating to the Project.
  - 4.09 HMG/N shall make necessary security arrangements for the protection of the Project personnel, including contractors, their

families and their personal belongings as well as the materials, equipments etc. at various sites in Nepal, including transit.

ARTICLE V

GOI shall endeavour to complete the Project within 3 years from the date of commencement of active construction of the Project. The Project shall be taken over by HMG/N as and when various phases are completed and rendered serviceable.

ARTICLE VI

6.01 The Project authorities or their contractors shall be allowed to import from India skilled and semi-skilled labour to the extent not available in Nepal. HMG/N will make arrangements to ensure that the requirements of unskilled labour for the Project are fully met.

6.02 HMG/N will extend all possible help and cooperation to the Project authorities in the maintenance of peaceful labour relations and the safeguarding of the personnel and property of the Project in the event of any labour dispute.

ARTICLE VII

The Economic Cooperation Wing, Embassy of India, Kathmandu, shall administer the Project and monitor it both financially and physically and shall also provide all liaison with HMG/N and inform HMG/N about the progress of work and expenditure incurred every quarter. The Frist Secretary (EC&A) of Embassy of India, Kathmandu, shall oversee all financial, accounting and audit matters of the Project including preparation of budgets, financial reports, expenditure statements, etc.

ARTICLE VIII

For the purpose of reviewing the progress of the Project and removing the bottlenecks, if any, there shall be a Reviewing Committee consisting of one representative of the Embassy of India, Kathmandu, one representative of the Ministry of Industries, HMG/N, one other representative each from the participating

aan

धारा- द

ग्रायोजनाको प्रगतिको समीक्षा गर्न र कुनै बाधा ग्रड्चन भए सो फुकाउने प्रयो-जनका लागि भारतीय दूतावासको एक प्रतिनिधि, श्री ५ को सरकारको उद्योग मन्त्रालयका एक जना प्रतिनिधिको ग्रातिरिक्त दुवै सहभागी सरकारहरूको एक एक जना प्रतिनिधि समेत भएको एउटा समीक्षा समिति रहनेछ। भारतीय राजदूतावास काठमाडौंका प्रथम सचिव (ग्रायिक सहयोग एवं सहायता) यस समितिको सदस्य-सचिव हुनेछ।

धारा-६

स्रायोजनाले खरिद गरेको कुनै वस्तु, मालसामानहरू वा उपकरण वा उपकरणका पार्टपूर्जाहरू, यन्त्र, परिवहन गाडी स्रादि वस्तुहरू स्रायोजनाको लागि स्रावश्यक नभएमा भारत सरकारलाई ती सामानहरू कुनै बाधा बिरोध बिना भारतमा फिर्ता लेजान वा हकदावी छोडी नेपालमै छाडी जाने इजाजत दिइनेछ। ती सामानहरू भारतमा फिर्ता लगिएमा श्री ५ को सरकारले त्यस्ता सबै वस्तु, मालसामानहरू, उपकरण, यन्त्रहरू, परिवहन गाडीहरू स्नादिमा कुनै प्रकारको भन्सार, कर वा महसूल तिर्न नपर्ने गरी छूट दिइनेछ। त्यसो भए तापनि उपधारा ४.०२ ले व्यवस्था गरे स्ननुरूप वैदेशिक मुद्रा खर्च गरी खरिद गरेका सामानहरूमा भने त्यस्तो छूट दिइनेछैन। यदि श्री ५ को सरकारले तो वस्तुहरू मध्ये कुनै वस्तु स्नापनो प्रयोगको लागि राख्न चाहेमा त्यस्ता वस्तुहरू स्नापसमा मञ्जूर गरिएका शर्तहरूका स्रधीनमा रही श्री ५ को सरकारलाई हस्तान्तरण गर्न सिकनेछ। यदि ती सामानहरू नेपालमा बेच बिखन गरिएमा ती मालसामानमा नेपाल कानून बमोजिसको कर, महसूल लगाइनेछ। स्नायोजनाले मालसामान बेच बिखान गरेमा वा श्री ५ को सरकारलाई हस्तान्तरण गरिएमा त्यस्ता मालसामानहरूको हास कटाई कायम भएको मोल स्नायोजनाको खातामा स्नाम्दानी बाँधिनेछ।

धारा-१०

यस स्रायोजनाको कार्यान्वयनको सिलसिलामा स्रायोजना स्रनुरूप गरिएको कार्यबाट कुनै कानूनी कारवाही उत्पन्न भएमा श्री १ को सरकारले नेपालमा त्यस्तो कुनै कारवाहीको प्रतिरक्षाको लागि पूर्ण जिम्मेवारी वहन गर्नेछ र स्रायोजना सञ्चालनबाट उपलब्ध भएको सम्पत्ति र फाइदाहरू स्रथवा स्रायोजना स्रन्तर्गत उपलब्ध गराइएका योगदानहरूको सम्बन्धमा कुनै स्ररू कानूनी प्रक्रिया वा हक उन्मुक्तिको प्रत्याभूति दिनेछ।

धारा-११

यस सम्झौतामा हस्ताक्षर हुनुग्रिघ यस ग्रायोजनाको कार्यान्वयनको सन्दर्भमा श्री ५ को सरकारलाई जानकारी दिएर भारत सरकारबाट भएको कुनै पनि खर्च यस सम्झौता ग्रन्तर्गतको कुल ग्रनुदानमा समावेश गरिनेछ। साक्षीको रूपमा ग्रा-ग्रापनो सरकारबाट विधिवत् रूपमा ग्रधिकार प्राप्त हामी निम्न हस्ताक्षरकारीहरूले यो सम्झौतामा हस्ताक्षर गरी ग्रा-ग्रापना छाप लगायों।

ग्राज वि.सं. २०४३ माघ ४ गते १ रोज तद ग्रनुसार इ.सं. १६८७ जनवरी १८ तारिखका दिन काठमाडौंमा नेपाली, हिन्दी र ग्रंग्रेजी भाषाका दुई दुई प्रतिमा सबै प्रतिहरू समानरूपमा प्रमाणिक हुने गरी सम्झौता सम्पन्न भयो। शङ्का उठेमा ग्रंग्रेजी प्रति मान्य हुनेछ।

भी ५ को सरकार, नेपालको तर्फबाट

गणतन्त्र भारत सरकारको तर्फबाट

₹.

लोकबहादुर श्रेष्ठ सचिव ग्रथं मन्त्रालय ए.श्रारः देव नेपालको लागि भारतीय राजदूत AGREEMENT BETWEEN HIS MAJESTY'S GOVERNMENT OF NEPAL AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDIA FOR SETTING UP AN INDUSTRIAL ESTATE AT RAJBIRAJ.

PREAMBLE

His Majesty's Government of Nepal (hereinafter referred to as "HMG/N") and the Government of the Republic of India (hereinafter referred to as "GOI");

Being desirous to cooperate with each other in promoting the economic development of Nepal; and willing to set up an industrial estate at Rajbiraj with the aim of providing and promoting facilities for development of small scale industries based on local resources of agriculture, horticulture and forests;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

GOI agrees to provide HMG/N financial assistance to an amount of Rs. 150 lakhs (Indian currency) to be utilised before April 1990 for setting up an Industrial Estate at Rajbiraj (hereinafter referred to as "the Project").

ARTICLE II

The basic features of the Project include the following:

- a. Construction of ten sheds of 3000 sq.ft. each with a provision for additional 8 sheds in an area of about 15 hectares;
- b. Construction of facilities for banking, post office, dispensary and other utility services like overhead water tank of 65000 gallons capacity, two tubewells and power station of 500 KVA;
- c. Construction of civil work and infrastructure for a Common Facilities Centre in a covered area of 9600 sq. ft.;
- d. Supply of plant and machinery for the Common Facilities Centre with facilities of Tool Room, Documentation, Library and Testing as may be mutually agreed; and
- e. Providing technical knowhow and guidance.

ARTICLE III

GOI agrees to execute the Project through its agency designated for the purpose and to provide requisite funds in Indian currency as grant for the purpose in conformity with the provisions of this Agreement. The financial assistance provided under this Agreement shall not be utilised for the payment of any customs duties, taxes, cesses, or levies of any kind.

ARTICLE IV

The two Governments shall make efforts to expedite the execution and commissioning of the Project. Keeping in view the necessity of expeditious and economical execution of the Project, HMG/N agrees to the following:-

- 4.01 HMG/N shall make available, at the earliest, the necessary land for the Project and ancillary facilities like roads etc. free of cost and free from all encumbrances. Timber and wood shall be made available by HMG/N near Rajbiraj free of royalty and all duties, taxes and other levies. Other building materials required for the Project such as sand, stone, lime-stone etc. shall be allowed to be quarried from suitable quarries within easy reach of Rajbiraj and shall be free of royalty and all duties, taxes and other levies. However, the obligations of HMG/N as mentioned herein shall be subject to ecological and environmental considerations and needs.
- 4.02 HMG/N will provide foreign exchange needed for the purchase of machinery, materials, equipments and vehicles for the Project not readily available in India or Nepal against allotments made in Indian currency by GOI.
- 4.03 The Payment of compensation, if any, and settlement of claims and disputes arising from Section 4.01 above shall be the responsibility of HMG/N. The financial assistance to be provided by GOI shall not include any payments made in respect of such claims and disputes.
- 4.04 HMG/N shall provide undermentioned facilities in respect of goods, materials, equipment, machineries, transport vehicles, etc. which are required for the execution of the Project:-
  - (a) Expeditious entry into and exit from Nepal;

Governments. The first Secretary (EC&A), Embassy of India, Kathmandu, shall be the Member Secretary of the Committee.

ARTICLE IX

When any goods, materials, equipments or items of equipments, machineries, transport vehicles etc. purchased by the Project are not required for the Project, GOI shall be allowed to bring them back to India or dispose them of in Nepal without any let or hindrance. If they are brought back to India, HMG/N shall exempt all such goods, materials, equipments, machineries, transport vehicles etc. from payment of all duties, taxes, cesses and levies of any kind. However, in case of those items which are purchased under foreign currency arrangements provided in Section 4.02 above such exemption shall not be granted. If HMG/N wants to have any of such articles for its use, it may be transferred to them on mutually agreed terms. If they are disposed of in Nepal, taxes and duties pursuant to Nepal law shall be levied on those articles. The sale proceeds or the depreciated value of such articles which have been either disposed of by the Project of transferred to HMG/N shall be credited to the Project accounts.

ARTICLE X

In the event of any legal action arising from activities under ken in pursuance of this Project, HMG/N shall assume full responsibility for the defence of any action in Nepal and ensure immunity from garnishment or any other legal process or title to all contributions made for or property and benefits derived from the execution of the Project.

ARTICLE XI

Any expenditure incurred by GOI before the signing of this Agreement which has come to the notice of HMG/N in pursuance of the implementation of the Project shall be debited to the overall grant under this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned being duly authorised by their respective Governments, have hereto signed this Agreement and affixed thereto their seals.

(६9)

Done at Kathmandu on this 18th day of January, One Thousand Nine Hundred and Eighty Seven A.D. in two originals, each in Nepali, Hindi and English languages, all the texts being equally authentic. In case of doubt the English text shall prevail.

For His Majesty's
Government of Nepal

Sd.

Lok Bahadur Shrestha
Secretary
Ministry of Finance

For the Government of the Republic of India

Sd.

A. R. Deo

Ambassador of India in Nepa.

ग्राज्ञाले, उदय नेपाली श्रेष्ठ उपसचिव

revies.

hall be eds.

hase

not

(६२)